

شهادت این سه سال

به دور حضرت ابو طالب (ع)

گفت و گو با پژوهشگر حوزه دین و تاریخ

حجت الاسلام حامد کاشانی، متولد ۵ دی ۱۳۶۴، روحانی و پژوهشگر حوزه دین و مذهب و استاد حوزه علمیه امام خمینی (ره)، مروی و علی ابن ابی طالب و استاد دانشگاه امام صادق (ع) است. وی از محققین برجسته و صاحب نظر در حوزه تاریخ اسلام است و فارغ التحصیل رشته مهندسی مکانیک از دانشگاه علم و صنعت است. او هم‌اکنون دروس علوم حدیث، امامت شناسی، مقتل شناسی، عاشورا شناسی و مواردی از این دست را تدریس می‌کند.

• از ویژگی‌های شهید آیت‌الله رئیسی بگویید.

بسم الله الرحمن الرحيم. از جنبه فردی عرض می‌کنم، بدون ترس می‌شد از ایشان انتقاد کنی. من حداقل ۵۰ بار این فرصت را داشتم که به شکل خصوصی تندترین نقدها را از او کردم. بعضی از آن نقدها را به جهت حفظ حرمت نمی‌گویم. یا نقد بود یا شائبه‌ای که می‌خواستیم به فهم خودم جلوگیری کنیم. خیلی هم تند گفتم. انصافاً یک بار ندیدم تغییر کند، چون اگر یک بار تغییر می‌کرد، دفعه بعد نمی‌گفتم. آدم یک جایی به کسی حرفی بزند و او بگوید: به تو چه؟ تو اصلاً کی هستی؟ آدم دیگر نقد نمی‌کند. حالا چه اشکال و نقد من وارد بود یا نبود، جوری بود که می‌شد به ایشان تندترین حرف‌ها را زد. سعه صدر داشت. شاید من خودم نداشته باشم.

• نمونه دیگری در ذهن دارید؟

یکی دیگر از ویژگی‌ها این بود که در سخت‌ترین شرایط، نوافل بین واجباتش را ترک نمی‌کرد. اینها چیزهایی هستند که خودم دیده‌ام و عرض می‌کنم. خودش را کوچک می‌دید. ابراز می‌کرد که من از این موضوع هیچی نمی‌دانم. حتی یادم هست یک جلسه خصوصی رفته بودیم. من منبری آن جلسه بودم. شاید ۱۲ نفر هم بیشتر نبودند. یک آقای در آن جلسه به ایشان گفت: «شما خیلی نظرات فقهی نوآورانه‌ای دارید.» هر بار که او این را گفت، جواب داد: «نخیر آقا! من طلبه‌ای بیش نیستم. این حرف‌ها به من نمی‌خورد.» آن جلسه، جلسه عمومی نبود که بخواهد جلوی دوربین این حرف را بزند. خدا به عملکردها نگاه نمی‌کند، چون معلوم نیست در عملکردها چقدر اخلاص وجود دارد. خدا به دل‌ها نگاه می‌کند.

• منظورتان از این امر چیست؟ مصداقی بگویید.

من وقتی این ماجرا را می‌بینم، از یک جهاتی یاد حضرت ابوطالب (ع) می‌افتم. آقا در کتاب «انسان ۲۵۰ ساله» یا جای دیگری فرموده جناب ابوطالب (ع) یک ویژگی مهم داشت که خیلی زحمت کشید، ولی نتیجه زحمتش را ندید. خیلی سختی کشید. بعدها سپاه اسلام به مدینه، بدر، احد، خیبر و... رفت و در همگی، پسر ابوطالب (ع) پرچمدار و پهلوان بود و فتح خیبر و جنگ احزاب، همه با دست و با قدرت امیرالمؤمنین (ع) صورت گرفت و پدرش این پیروزی‌های اسلام را ندید. ایشان خیلی تلاش کرد، ولی کامیابی ندید و از دنیا رفت. شاید این باعث بشود که خدا بیشتر به او توجه کند. از این دوندگی‌ها لذتی نبرد. عالمی خیلی کتاب داشت. خیلی کتاب داشت و همه آنها هم چاپ شده بودند. یکی خوابش را دیده و پرسیده بود: «به خاطر کدام کتاب حالت این قدر خوب است؟» آن کتابی که پنج بار چاپ شد؟ آن کتاب درسی؟ گفت:

حتی یادم هست یک جلسه خصوصی رفته بودیم. من منبری آن جلسه بودم. شاید ۱۰ نفر هم بیشتر نبودند. یک آقای در آن جلسه به ایشان گفت: «شما خیلی نظرات فقهی نوآورانه‌ای دارید.» هر بار که او این را گفت، جواب داد: «نخیر آقا! من طلبه‌ای بیش نیستم. این حرف‌ها به من نمی‌خورد.» آن جلسه، جلسه عمومی نبود که بخواهد جلوی دوربین این حرف را بزند.

«نه، آن کتابی که در ولایت امیرالمؤمنین (ع) نوشته بودم و چاپ نشد و در پستوی خانه پسر من است.» یعنی هیچ کس آن را نخوانده. امیرالمؤمنین (ع) آن را از من قبول کرد. کتابی که ۵۰ بار چاپ شد و کتاب درسی شد و رفتیم در مغازه‌ها دیدیم و از اینکه طلبه‌ها آن را می‌خواندند، کیف کردم و انتفاع مالی هم از آن بردم و با آن خانه هم خریدم، قبول نشد، ولی کتابی که برای امیرالمؤمنین (ع) نوشتم و چاپ نشد و کسی هم آن را نخواند، امیرالمؤمنین (ع) از من قبول کرد. خدا کند در کارنامه عمل ما اتفاقی بیفتد که امیرالمؤمنین (ع) قبول کند. مثلاً یک ساعت ناهار یا شام خوردن آدم به خاطر خدمتی به تأخیر بیفتد و کسی هم نفهمد و به چشمش نیاید و کوچک باشد. می‌بینی که خدا همان را قبول می‌کند.

• در پایان اگر صحبتی دارید؟

خدا ان شاء الله مرگ ما را در حال خدمت خالصانه بانیست قربه الی الله برای خدمت به شیعیان امیرالمؤمنین (ع) قرار بدهد. خدا ان شاء الله دشمنان خدا را از مرگ ما شاد کند. اولیای خدا را از مرگ ما محزون کند ان شاء الله. خوش به حال این شهدا که دشمنان خدا از آنها غیظ دارند و از شهادتشان خوشحال شده‌اند.

• تاثیر شهادت ایشان در بین مردم را چطور می‌بینید؟

داشتم فکر می‌کردم با این بحران گسست اجتماعی سنگین بین حاکمیت و مردم، ایشان در یک سال آینده چقدر باید می‌دوید که دل‌های مردم را دوباره متوجه کند و یاد این باشیم که روزی در هر کوچه‌ای در تهران شهید دادیم و برای یک چیزهایی هزینه کردیم. آدمی که هزینه کرده پای

رئیس عزیز

ویژه‌نامه چهلمین روز عروج شهدای خدمت